LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO
Į S A K Y M A S

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO 2008 M. KOVO 3 D. ĮSAKYMO NR. D1-122 „DĖL ŽALIŲJŲ PIRKIMŲ MOKYMO PROGRAMOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2010 m. gegužės 13 d. Nr. D1-393
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 8 d. nutarimu Nr. 804 „Dėl Nacionalinės žaliųjų pirkimų įgyvendinimo programos patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 90-3573; 2009, Nr. 82-3421, Nr. 109-4651, Nr. 129-5602) patvirtintos Nacionalinės žaliųjų pirkimų įgyvendinimo programos priedo „Nacionalinės žaliųjų pirkimų įgyvendinimo programos įgyvendinimo 2007–2011 metų priemonės“ 1.1 punktu,

p a k e i č i u Žaliųjų pirkimų mokymo programą ir išdėstau ją nauja redakcija (pridedama).

APLINKOS MINISTRAS GEDIMINAS KAZLAUSKAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2008 m. kovo 3 d. įsakymu Nr. D1-122
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2010 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. D1-393
redakcija)

ŽALIŲJŲ PIRKIMŲ MOKYMO PROGRAMA

Mokymo programos trukmė – 14 valandų: 12 valandų paskaitų ir 2 valandos pratybų.

Mokymo programos tikslas – skatinti žaliuosius viešuosius pirkimus, suteikiant valstybės tarnautojams, atsakingiems už viešųjų pirkimų vykdymą, žinias ir gebėjimus, reikalingus atlikti žaliuosius viešuosius pirkimus; suteikiant prekių tiekėjams, paslaugų ir darbų teikėjams (toliau – Tiekėjams) žinias apie aplinkai palankius produktus; siekiant įtraukti kuo daugiau suinteresuotų subjektų (gamintojų, vartotojų, nevyriausybinių organizacijų), įgyvendinant Nacionalinę žaliųjų pirkimų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 8 d. nutarimu Nr. 804 (Žin., 2007, Nr. 90-3573).

Programa susideda iš keturių dalių:

1. Žaliųjų viešųjų pirkimų politika;
2. Žaliųjų viešųjų pirkimų organizavimo teisiniai pagrindai;
3. Žaliųjų viešųjų pirkimų produktų (prekių, paslaugų ir darbų) grupės;
4. Žaliųjų viešųjų pirkimų aplinkos apsaugos kriterijai.

MOKYMO PLANAS

1 tema. Žaliųjų viešųjų pirkimų politika

Mokymo forma – paskaita. Klausytojams pateikiama dalomoji medžiaga – pristatymo skaidrės.

Mokymo dalykas	Trukmė, val.
1. Žinios apie žaliųjų pirkimų idėjos raidą – aplinkosaugos, darnaus vystymosi, socialinės atsakomybės poreikio, problematikos ir reguliavimo principų ištakos. 2. Pagrindiniai tarptautiniai dokumentai, susitarimai žaliųjų pirkimų klausimais. 3. Europos viešųjų pirkimų politikos gairės, dokumentai, tyrimai, žaliųjų viešųjų pirkimų diegimo rekomendacijos, diegimo Europos šalyse esama padėtis, ateities perspektyvos, darnaus vystymo strategija, geros praktikos pavyzdžiai. 4. Žaliųjų viešųjų pirkimų pasirengimo ir planavimo procesai, mokymo priemonės, įvykdytų žaliųjų pirkimų statistika, aplinkai palankių produktų rinkos tyrimai, integralus atliktų viešųjų pirkimų poveikio aplinkai vertinimas. 5. Ekologiško ženklinimo principai ir svarba, ekologinio ženklinimo sistemos, ekologiniai ženklai, aplinkosaugos vadybos sistemų – EMAS ir ISO – diegimo patirties Europoje ir Lietuvoje pristatymas. 6. Produktų gyvavimo ciklo išlaidų taikymas žaliuose pirkimuose. 7. Pagrindinės nuorodos, kur galima rasti informacijos žaliųjų pirkimų klausimais.	3

Informacijos šaltiniai:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 8 d. nutarimas Nr. 804 „Dėl Nacionalinės žaliųjų pirkimų įgyvendinimo programos patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 90-3573; 2009, Nr. 82-3421, Nr. 109-4651, Nr. 129-5602).
2. Leidinys „Perkant žaliai. Aplinkai naudingų viešųjų pirkimų vadovas“, parengtas Europos Komisijos.
3. Europos Sąjungos aplinkos apsaugos politika ir jos įgyvendinimas Lietuvoje. Venckus Z. Aplinkos apsaugos politika ir teisė.
4. Europos Bendrijų Komisijos Komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Darnaus vystymosi aspekto integravimas į ES politiką: 2009 m. Europos Sąjungos tvaraus vystymosi strategijos peržiūra“ (KOM (2009) 400 galutinis).
5. Europos Bendrijų Komisijos Komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų Komitetui ir Regionų Komitetui „Viešieji pirkimai geresnei aplinkai užtikrinti“ (KOM (2008) 400 galutinis).
6. Europos Komisijos ŽVP mokomoji medžiaga.

2 tema. Žaliųjų viešųjų pirkimų organizavimo teisiniai pagrindai

Mokymo forma – paskaita. Klausytojams pateikiama dalomoji medžiaga – pristatymo skaidrės.

Mokymo dalykas	Trukmė, val.
1. Nacionalinės žaliųjų pirkimų programos siekiai. 2. Žaliųjų viešųjų pirkimų organizavimo įstatyminės bazės raida Lietuvoje. 3. Koks viešasis pirkimas turi būti pripažintas „žaliu“? 4. Pagrindinės Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatos. 5. LR aplinkos ministro įsakymai, patvirtinantys produktų sąrašus ir taikytinus aplinkos apsaugos kriterijus. 6. Aplinkosaugos kriterijų įtraukimo į viešuosius pirkimus rekomendacijos.	2

Informacijos šaltiniai:

1. Viešųjų pirkimų įstatymas (Žin., 1996, Nr. 84-200; 2006, Nr. 4-102; 2008, Nr. 81-3179; 2009, Nr. 93-3986; 2010, Nr. 25-1174, Nr. 25-1175).
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 8 d. nutarimas Nr. 804 „Dėl Nacionalinės žaliųjų pirkimų įgyvendinimo programos patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 90-3573; 2009, Nr. 82-3421, Nr. 109-4651, Nr. 129-5602).
3. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 22 d. įsakymas Nr. D1-697 „Dėl produktų, kurių viešiesiems pirkimams nuo 2008 metų taikytini aplinkos apsaugos kriterijai (1-oji produktų grupė), sąrašo ir 1-osios produktų grupės aplinkos apsaugos kriterijų tvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 138-5692; 2010, Nr. 31-1455).
4. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. gruodžio 2 d. įsakymas Nr. D1-725 „Dėl produktų, kurių viešiesiems pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai (2-oji produktų grupė), sąrašo ir 2-osios produktų grupės aplinkos apsaugos kriterijų patvirtinimo“ (Žin., 2009, Nr. 145-6453).

3 tema. Žaliųjų viešųjų pirkimų prekių ir paslaugų grupės

Mokymo forma – paskaita ir pratybos. Klausytojams pateikiama dalomoji medžiaga –

pristatymo skaidrės, produktų sąrašas.

Mokymo dalykas	Trukmė, val.
1. Bendriausios žaliųjų viešųjų pirkimų diegimo kliūtys ir bendrieji žaliųjų viešųjų pirkimų kriterijai. 2. Europos Sąjungos šalių narių, ICLEI narių, PROCURA+ projekto dalyvių viešųjų pirkimų praktikoje taikomos paslaugų grupės. 3. Europos Komisijos žaliųjų viešųjų pirkimų mokomojoje medžiagoje nustatyti prioritetiniai žaliųjų viešųjų pirkimų sektoriai, nustatytos produktų grupės, kurių viešiesiems pirkimams taikytini žalieji kriterijai. 4. Energijos vartojimo efektyvumas ir žalieji viešieji pirkimai. 5. Netaršių ir efektyviai energiją vartojančių kelių transporto priemonių naudojimo skatinimas. Eksploatacinio laikotarpio sąnaudų apskaičiavimo metodikos pristatymas.	3

Informacijos šaltiniai:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 8 d. nutarimas Nr. 804 „Dėl Nacionalinės žaliųjų pirkimų įgyvendinimo programos patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 90-3573; 2009, Nr. 82-3421, Nr. 109-4651, Nr. 129-5602).
2. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 22 d. įsakymas Nr. D1-697 „Dėl produktų, kurių viešiesiems pirkimams nuo 2008 metų taikytini aplinkos apsaugos kriterijai (1-oji produktų grupė), sąrašo ir 1-osios produktų grupės aplinkos apsaugos kriterijų tvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 138-5692; 2010, Nr. 31-1455).
3. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. gruodžio 2 d. įsakymas Nr. D1-725 „Dėl produktų, kurių viešiesiems pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai (2-oji produktų grupė), sąrašo ir 2-osios produktų grupės aplinkos apsaugos kriterijų patvirtinimo“ (Žin., 2009, Nr. 145-6453).
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas „Dėl Prekių, kurioms viešųjų pirkimų metu taikomi energijos vartojimo efektyvumo reikalavimai, ir šių prekių energijos vartojimo efektyvumo reikalavimų sąrašo patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 121-4600).
5. Europos Bendrijų Komisijos Komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų Komitetui ir Regionų Komitetui „Viešieji pirkimai geresnei aplinkai užtikrinti“ (KOM (2008) 400 galutinis).
6. Europos Parlamento ir Tarybos 2009 m. balandžio 23 d. direktyva 2009/33/EB dėl skatinimo naudoti netaršias ir efektyviai energiją vartojančias kelių transporto priemones.
7. Europos Komisijos ŽVP mokomoji medžiaga.

4 tema. Žaliųjų viešųjų pirkimų aplinkos apsaugos kriterijai

Mokymo forma – paskaita ir pratybos. Klausytojams pateikiama dalomoji medžiaga – pristatymo skaidrės, produktų sąrašas

Mokymo dalykas	Trukmė, val.

1. Bendrųjų reikalavimų, taikomų žaliesiems pirkimams, ir pagrindinių kriterijų grupių aptarimas. 2. Tyrimų, kuriuose nagrinėjama Europos Sąjungos šalių praktika, taikant žaliuosius pirkimus, aptarimas. 3. Aplinkos apsaugos kriterijų taikymo galimybių skirtingoms produktų grupėms aptarimas. 4. Aplinkos ministerijos nustatytų I ir II produktų grupės aplinkos apsaugos kriterijų sąrašo pristatymas. 5. Kaip perkančioji organizacija gali taikyti „žaliuosius“ kriterijus, nepažeisdama teisės aktuose nustatytų viešųjų pirkimų principų? 6. Žaliųjų viešųjų pirkimų organizavimo eigos aptarimas.	4
7. Pratybos: 7.1. Aplinkos ministerijos nustatytų I ir II produktų grupės aplinkos apsaugos kriterijų sąrašo taikymo galimybės; 7.2. tyrimo, nustatant pagrindines kliūtis žaliųjų viešųjų pirkimų vykdymui, atlikimas; 7.3. kokių produktų (prekių, paslaugų, darbų), nepatenkančių į I ir II produktų grupės sąrašus, viešuosius pirkimus atliko perkančiosios organizacijos per praėjusius metus.	2

Informacijos šaltiniai:

1. Viešųjų pirkimų įstatymas (Žin., 1996, Nr. 84-200; 2006, Nr. 4-102; 2008, Nr. 81-3179; 2009, Nr. 93-3986; 2010, Nr. 25-1174, Nr. 25-1175).

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 8 d. nutarimas Nr. 804 „Dėl Nacionalinės žaliųjų pirkimų įgyvendinimo programos patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 90-3573; 2009, Nr. 82-3421, Nr. 109-4651, Nr. 129-5602).

3. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 22 d. įsakymas Nr. D1-697 „Dėl produktų, kurių viešiesiems pirkimams nuo 2008 metų taikytini aplinkos apsaugos kriterijai (1-oji produktų grupė), sąrašo ir 1-osios produktų grupės aplinkos apsaugos kriterijų tvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 138-5692; 2010, Nr. 31-1455).

4. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. gruodžio 2 d. įsakymas Nr. D1-725 „Dėl produktų, kurių viešiesiems pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai (2-oji produktų grupė), sąrašo ir 2-osios produktų grupės aplinkos apsaugos kriterijų patvirtinimo“ (Žin., 2009, Nr. 145-6453).

5. Europos Komisijos ŽVP mokomoji medžiaga.

Mokymo medžiaga gali būti atnaujinama naujais šalies ir tarptautiniais dokumentais, Europos Komisijos rekomendacijomis, tyrimais ir viešųjų pirkimų praktikos pavyzdžiais, kitų šalių duomenų bazių su produktų ir paslaugų specifikacijomis duomenimis.

Medžiagą atnaujinti galima iš šių šaltinių:

- Aplinkos ministerija [www.am.lt];
- Aplinkos projektų valdymo agentūra [www.apva.lt];
- Aplinkos apsaugos agentūra [http://gamta.lt];
- http://ec.europa.eu/environment/gpp/index_en.htm;
- http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/index_en.htm;
- http://www.sustainableprocurement.net;
- http://www.procuraplus.org/;
- http://iclei-europe.org/procurement.